

KONTAKT

Sydslesvigsk Forenings informationsblad

Spil Dansk

Spil Dansk-sæsonen i Sydslesvig er indledt.

SSW i Berlin

46 gæve SSWere så nærmere på det politiske Berlin.

Familie-teater

Familieforestillingen Vitello i Slesvig 2. november er bare hylesjov.

Læs mere på KONTAKT side 2

Læs mere på KONTAKT side 3

Læs mere på KONTAKT side 3

MIKKELBERG

Salgsudstilling
Verkaufsausstellung
03.11.-
22.12.2019

Mikkelberg

Center for nordisk kunst og cricket
Horstedter Chaussee 1
D-25856 Hattstedt
+49 4846 6604
info@mikkelberg.de

Fra indbydelsen: Sven Havsteen-Mikkelsen, Skovbanke Knudshoved.

Salg fra egen samling

Mikkelbergs nye udstilling er en salgsudstilling baseret på grafik fra centrets egen samling. De udstillede værker er bl.a. af Henry Heerup, Svend Havsteen-Mikkelsen, Jørgen Nash, Margareta Erichsen, Hein Hoop, Wilhelm Freddie, Torbjørn Olsen, Jens Søndergaard, Lis Zwick, Wilhelm Freddie og Svend Wiig Hansen. Der er fernisering søndag den 3. november kl. 15. Her er Hans Christian Davidsen tilstede og præsenterer sin nye bog "Danmark syd for grænsen".

Der vil være mulighed for at købe signerede eksemplarer af bogen til favorpris. Alle er velkomne. Udstillingsperiode: 3.11.- 22.12. torsdage 11-16, lørdage-søndage 13-17 samt i kontortiden plus efter aftale. Adresse: Mikkelberg, Center for nordisk kunst og cricket, Horsted Landevej/ Horstedter Chaussee 1, D-25856 Hattstedt, 04846 6604, www.mikkelberg.de, info@mikkelberg.de

NORDISK TEMADAG

Islandsk landskab.

Om Island

Lørdag den 26. oktober kl. 16-21 er der nordisk temadag om Island på Flensborg Bibliotek, Nørregade/ Norderstr. 59, Flensborg, arrangeret af Nordisk Informationskontor med støtte fra SSF.

16:00 Foredrag: Eva Ritter, leder af Nordisk Info, kigger på Macbeth og Jón Steingrímssons Ildskriftet om Laki udbruddet 1783-1784. Begge steder berettes om kannibalske heste. Er det symbolik eller sandhed? Blev Jón Steingrímsson inspireret af Shakespeares billedsprog?

Eva Ritter har undersøgt mysteriet sammen med Simon Barker, professor i engelsk litteratur, University of Lincoln.

16:30 Musik: Nordisk visesanger Hanne Juul synger og fortæller om sagn og sagaer fra det islandske uni-

vers. Sammen med sin guitar serverer hun litterære viser med folkelige og humoristiske indslag.

19:00 Film: Den islandske film om en kvinde på krigsstien af Benedikt Erlingsson vandt Nordisk Råds Filmpris 2018. Filmen er omtalt både som komedie og øko-thriller med tankevækkende grubleri over forholdet mellem mennesker og naturen og storslåede landskabsbilleder. Filmen vises på islandsk med danske undertitler.

Entré: 10 euro inklusiv kaffe og suppe. Kontakt: nordisk-info@nordisk-info.de Tilmelding ikke nødvendig men anbefales pga. maden. Info: www.nordisk-info.de

rf

SSF-LANDSMØDET

Dagsorden

Sydslesvigsk Forenings landsmøde finder sted som tidligere meddelt lørdag den 9. november på Husumhus, Nystaden/ Neustadt 95, Husum. Kl. 8.30 serveres morgenbrød med kaffe/te, og de delegerede får udleveret stemmesedler hos deres amtskonsulent.

Kl. 9 åbnes mødet. Mødet er åbent for alle SSFs medlemmer, der har taleret. Efter frokostpausen uddeles Oberst H. Parkovs Sydslesvigpris 2019 ved Oberst H. Parkovs Mindefond.

Dagsorden:

1. Valg af en mødeleder og en protokolfører
2. Landsmødets lovlighed
3. Vedtagelse af den endelige dagsorden
4. Årsberetning v/ formand Jon Hardon Hansen
5. Regnskabsoversigt
6. Regnskabs- og revisionsudvalgets beretning
7. Drøftelse og godkendelse af årsberetningen samt decharge
8. De faste udvalgs beretninger
  - a. Teater- og koncertudvalget
  - b. Kulturudvalget
  - c. Årsmødeudvalget
9. Drøftelse af beretningerne
10. Orientering om 2020-aktiviteter
11. Valg af
  - a. Medlemmer til forretningsudvalget (§ 10, 10.3)
    - Formand
    - 2. næstformand
    - 2. bisidder
    - 1. suppleant
    - 2. suppleant
  - b. Udvalg (§10, 10.4)
    - Regnskabs- og revisionsudvalget
12. Kontingent
13. Dato for næste års landsmøde
14. Eventuelt

SSFS JULEKONCERTER

Rene tilløbsstykker

Hvis man vil sikre sig en billet til SSF Kulturs julekoncerter i år, gælder det om at være hurtig. Den første er udsolgt; den anden har allerede formået at fylde Elbphilharmonien. Billetterne til julekoncerten med sønderjyske "Mark og Kristoffer" på Flensborghus den 19. december er allerede solgt rub og stub, inden der overhovedet kunne gøres stor reklame for den. Også Nordisk Jul med

Helene Blum, Harald Haugaard og svenske Esbjörn Hazelius den 6. december på Slesvighus vil nok blive et tilløbsstykke. Samme koncert dagen før i Elbphilharmonien i Hamborg er ifølge kunstnerens hjemmeside udsolgt på nuværende tidspunkt. I alt tilbyder SSF tre julekoncerter i december. Den 5. december er der børnejulekoncert med Sønderjyllands Symfoniorkester i samarbejde med

Det Sønderjyske Sangcenter, Sønderjysk Pigeor og Drengor samt lokale børneorkester i Stadthalle i Egernførde. Billetter til koncerterne kan købes på www.ssf-billetten.de eller via facebook siden SSF Kultur, hvor der er mange yderligere oplysninger om arrangementerne.

leb

MUSIK FOR STORE OG SMÅ

Sydslesvig spiller atter dansk

Som omtalt på sidste uges KONTAKT er Sydslesvig atter "Danmarks 99. kommune", når årets landsdækkende Spil Dansk-arrangementer løber af stablen i slutningen af oktober og starten af november. Udover professionelle koncerter bliver der atter en række arrangementer for og med skolebørn.

I dag, torsdag den 24. oktober, mødes flere hundrede børn fra de danske daginstitutioner og skoler til fællessang på Søndertorv i Flensborg. Fredag den 25. oktober komponerer Kirsten Juul Seidenfaden og Anna Kruse sammen med børn og voksne fra Rendsborg-området. Fredag den 1. november er der børnekor-koncert på rådhuspladsen i Egernfærde med skolebørn fra det sydøstlige Sydslesvig. Og fredag den 8. november vil børn fra vestkysten både synge og lave rytmisk "stomp"-musik med Jesper Falch på Fiede-Kay-Platz i Bredsted. Den ældre generation får lejlighed

til at spille og synge dansk ved morgensang på Flensborghus den 25. oktober, "five o'clock-sang" den 28. oktober i Harreslev, fællessang på Dansk Alderdomshjem i Flensborg den 29. oktober og "Spil Dansk for 60+ på vestkysten" den 4. november i Husum. De professionelle Spil Dansk-koncerter omfatter bl.a. sønderjyske Rikke Thomsens allerede gennemførte koncert i Agrup og den danske jazzbassist Thomas Fønnesbæk koncert i duo med pianisten Enrico Pieranunzi den 25. oktober på Flensborghus. Desuden optræder den amerikanske jazzsangerinde Nancy Harms, der har sin "anden hjemstavn" i Danmark og netop har skrevet en række numre, som beskriver Danmark, på Flensborghus den 8. november. Hele programmet på sidste uges KONTAKT og på www.syfo.de/spil-dansk

UGEN DER KOMMER

25. Spil Dansk: Morgensang på **Flensborghus** kl. 8.30
 Spil Dansk - SSF og SdU: Jazz på **Flensborghus** - koncert med Enrico Pieranunzi & Thomas Fønnesbæk kl. 20
 SSFs Humanitære Udvalg: Vandring i grænselandet - Bommerlund Plantage, fra **Exe** kl. 9.30
Flensborg Ældreklubben Duborg: Blomsterbingo med kaffe og hygge på Flensborghus kl. 14.30
 SSF-distrikt **Læk**: Sodavandsdisko for 1.-4. klasse på skolen kl. 16-18
 SSF-distrikt **Egernfærde**, skolen og børnehaven: Fælles lanternefest fra Medborgerhuset kl. 18
 SSF-distrikt **Arnæs**: Fælles grønåls-spising med distrikterne Kappel, **Sønderbrarup**, **Ravnkær** og **Gelting** i den fhv. skole kl. 19
 SSF-distrikt **Bøglund**: Underholdningsaften med lotto i forsamlingshuset kl. 20
26. SSF, DCB og Opera på Grænsen: Eventyropera for børn "Kærestefolkene" på **Flensborg** Bibliotek kl. 11
 Nordisk Informationskontor og SSF: Islandsk temadag på **Flensborg** Bibliotek kl. 16-20.30
 SSF-distrikt **Tønning**: Wellnessdag på Skipperhuset kl. 10-16
 SSF-distrikt **Geltorp**: Programplanlægning og oktoberfest i Hotel Hamburg kl. 18
28. Spil Dansk: Fiv o'clock-sang på **Harreslev** Danske Skole kl. 17
Harreslev Ældreklub: Klubeftermiddag på skolen kl. 14.30
 SSF-distrikt **Jaruplund, Veding og Sankelmark**: Hyggeaften på skolen kl. 19.30

GUDSTJENESTER		
19. s. e. Trinitatis, 27. oktober, Esajas' Bog 44, 22-28		
Bredsted	14	Parbo
Egernfærde		se Rendsborg
FL Ansgar Kirke	14	Kvist, efterårsmøde
FL Helligåndskirken	10	Hougesen
FL Sct. Hans		se FL Ansgar Kirke
FL Sct. Jørgen		se FL Ansgar Kirke
FL Sporskifte	14	Hougesen
Frederiksstad	11	Schmidt
Harreslev	11.30	M. Jørgensen
Holtenå		se Rendsborg
Husum	14	Schmidt
Lyksborg	10	Fønso
Lyksborg	17	Fønso, familiegudstjeneste
Rendsborg	14	Brask, efterårsmøde
Ravnkær	11.30	Mogensen
SL Ansgar		se Rendsborg
Store Vi kirke	10	Strelow
Sønder Brarup	10	Mogensen
Tarp	10	Mortensen
Tønning	14.30	T. Jørgensen
Vesterland	10.30	Hansen
FREDAG 25. OKTOBER		
Sct. Hans	18	Dal, spaghettigudstjeneste

MIDTANGEL

Med "agertaxi" på Schirnau gods. (Privatfotos)

Vellykket efterår

Midtangels Seniorklub 65plus og SSF Dammholm og Satrup-Havetoft havde et vellykket efterår.

Den 10. september med en udflugt og den 8. oktober med en dejlig morgenmad sammen med menighedens mangeårige tidligere præstepar Ulla og Hans Peter Simonsen, der nu bor i Tarp Seniorcenter. September-udflugten gik til Gut Schirnau med 28 deltagere, der fik et interessant indblik i kartofler og deres produktion, kaffe og kartoffeltærte, sluttende med en tur med en "agertaxi" på godsets marker. Morgenmaden med 24 deltagere i salen på residensen i Tarp hos Simonsens bød på alt, hvad hjertet kan begære på et morgenbord.

Vi startede med en morgensang og sluttede med efterårssangen "Marken er mejet". Vores næste sammenkomst er tirsdag den 12. november i foreningernes nye lokale i Satrup på Wolleshus nr.

Morgenmad med og hos Ulla og Hans Peter Simonsen i Tarp.

2 kl. 15 med hjemmebag, kaffe og bingo. Alle er velkommen; tilmelding er ikke tvingende men ses gerne: Erika og

Christa, tlf. 04623 7251 eller 04635 600.

Erika og Christa

LÆK

Lotto og julebasar

Foreningernes lottoaften finder sted fredag den 1. november kl. 19.30 i Læk Danske Skoles idrætshal. Der bliver de velkendt gode gevinster. Kom og støt foreningerne! Børn skal ledsages af en voksen.

JULEBASAR

Der bliver julebasar i Læk Danske Skoles idrætshal den 16. november kl. 11-17 med salgsboder med advents- og juleting, hjemmestyede

bamser, mange håndlavede ting af træ, gran-dekorationer, diverse lamper, honningprodukter, røgede ørreder, selvavede ting af skolens elever og deres forældre, aktivitetsboder (HFO og børnehaven) og stort cafeteria med bl.a. æbleskiver/ vafler, vand, kaffe og gløgg. Der bliver selvfølgelig også grillpølser og ca. kl. 12 ærtesuppe. Desuden er der en stor tombola.

SPORSKIFTE

Vandring, høstfest og linedance

Fredag den 25. oktober kl. 16-20 går Sporskifte danske menighed udenfor og prøver at finde "håbet", på en tur igennem et af Flensborgs skønne naturlandskaber, "Stiftungsland". Deltagerne mødes ved Det danske Hus, hvor der startes med en kort andagt i kirkesalen, og slutter samme sted. Efter vandringen spiser man sammen. Husk paraply og gummistøvler.

HØSTGUDSTJENESTE

Søndag den 27. oktober klokken 14 inviterer Sporskifte danske menighed

til høstgudstjeneste. Sporskiftes ungdomsgruppe, spejdere, konfirmander og minikonfirmander deltager, og efter gudstjenesten er der kaffebord mm. og auktion af "høsten".

LINEDANCE

Torsdag den 7. november kl. 18 tilbyder SSF-distriktet linedance med Bodil Vogel i Det Danske Hus. Interesserede bedes melde sig til via bodilvogel@hotmail.com senest 28. oktober.

SSF FLENSBORG BY

Delegeretmøde 6. november

SSF Flensborg By indkalder sine delegerede til landsmødet til delegeretmøde onsdag den 6. november kl. 18.30 i Lille Sal på Flensborghus, hvor også alle andre SSF-medlemmer i Flensborg er velkomne. Foruden en kort beretning fra bystyrelsen og beretninger fra distrikter-

nes arbejde er mødet ikke mindst optakt til landsmødet den 9. november på Husumhus. Der serveres en bid mad, hvorfor man bedes tilmelde sig senest mandag den 4. november til bysekretariatet via flby@syfo.de eller 0461 14408-126 hhv. -127.

FRU SAUTERNE

24. april aflyst

SSF meddeler, at Krogager Kabareterne & Teater Gyda er nødt til at aflyse forestillingen Fru Sauterne den 24. april i Slesvig af ophavsretslige uoverensstemmelser med Kim Larsen-arvingerne.

KONTAKT

Onsdag næste uge

På grund af reformationsdagen torsdag den 31. oktober udkommer KONTAKT i næste uge onsdag den 30. oktober. Der er redaktionslut mandag den 28. oktober ved middagstid.

KONTAKT

Udgiver: Flensborg Avis.
 Ansv. chefred. Jørgen Møllekær

Redaktion: Bernd Engelbrecht,
 Lars Erik Bethge

Dansk Generalsekretariat,
 Nørregade/Norderstr. 76
 24939 Flensborg
 Telefon 0461/14408 120 eller
 14408 122
 Internet: www.syfo.de
 e-mail: info@syfo.de

Udkommer hver torsdag.
 Bezugspreis ist im
 Mitgliedsbeitrag enthalten.

SSW I BERLIN

SSWerne i Berlin. (Privatfoto)

Altid en studietur værd

46 morgenfriske SSWere brugte nogle dage i efterårsferien på den traditionelle SSW-studietur til Berlin. Første stop var indenrigsministeriet, hvor de måtte igennem et 45 minutters sikkerhedstjek. Så fik vi da prøvet det.

GOD OPLEVELSE

I forvejen havde vi bedt om et kort referat mht. mindretalspolitikken i Tyskland set med ministeriets øjne. At så forbundsregeringens kommitterede for nationale mindretal - Bernd Fabritius - tog sig tid til at komme forbi og fortælle, at de fire autoktone mindretal i republikken lå ham på sinde, gav os selvsagt en god fornemmelse. Han havde nogle få uger forinden besøgt Sydslesvig for at drøfte aktuelle emner med det danske mindretal på et kontaktudvalgs-møde. Som han sagde, havde det været en god oplevelse for ham. Vi fik noteret os Bernd Fabritius' udsagn, at der fremover bør ydes flere bevillinger til mindretallets regioner.

AMBASSADØREN

Sent på eftermiddagen blev deltagerne modtaget af ambassadør Friis Arne Petersen i ambassadør-boligen. Her blev SSW orienteret om de mange kulturarrangementer i forbindelse med 2020-festlighederne i både Danmark og Tyskland - fra München til Skagen, fra Berlin til København. Også de mange succesrige markedsførings-fremstød fra danske virksomheder på det tyske marked blev nævnt. Ambassadøren kunne endvidere fortælle om en top 50-liste over områder og emner, som tyske erhvervsledere knytter til begrebet Danmark. Bl.a. blev der nævnt, Danmarks skønne natur, kulturen (film og musik), de danske møbelklassikere, dansk arkitektur, lækre fødevarer (inkl. øllet), Legoland, Novo Nordisk, tøjdesign, bæredygtige produkter mm. På grund af forberedelserne til de nordiske ambassaders 20 års jubilæum næste dag, som bl.a. medførte behørig festivitas med gæster på minimum

ministerniveau, var SSWerne - som altid - eksemplarisk velopdragne: De tog allerede afsked efter to timer. SSW sagde pænt mange tak til hele ambassadens stab og »vores« ambassadør, som, på trods af den efterfølgende dags strabadser i selve ambassaden, havde taget imod os denne aften.

MODSTAND

Dag nr. 2 bragte os først til mindesmærket for den tyske modstand mod nazismen i Stauffenbergstrasse. Chokerende hvad der udgik af grusomheder fra tysk jord. Lad os aldrig glemme disse 12 år med blodig tyranni og derfor værne om vores dyrebare demokrati og de opnåede menneskerettigheder.

FORBUNDSRÅDET

Efter denne omgang følelses-spinking var der tid til en opmuntring for vore SSWere. Det skete med et kærkomment middagsmåltid i Slesvig-Holstens Berlin-repræsentation. Her blev vi modtaget af delstatens fuldmægtige, Ingbert Liebling, som orienterede os om de aktuelle drøftelser i forbundsrådet. Klimapakten, tempo 130 på motorvejen og optagelse af mindretallene i den tyske grundlov, var kun et lille udpluk af de verserede opgaver.

STASIMUSEET

I Stasi-museet i Lichtenberg fik vi en to timers lærerig gennemgang af det daglige skizo-mareridt i datidens DDR - á la filmen "Das Leben der Anderen".

WILLY BRANDT

Tredje og sidste dag af SSW-studieturen startede med et besøg i „Willy Brandt-Stiftung“. Her fik deltagerne fortalt om SPD's tidligere forbundskanslers og Nobel-prisvindere år som Berlins regerende borgmester. Interessant også med baggrund i, at Willy Brand for temmelig præcis 50 år siden blev valgt til forbundskansler - et vendepunkt i forbundsrepublikken

Tyskland. Brandt indledte i disse år den (verdens)politiske forandring og forsonede tyskerne med deres historie.

MINDRETAL

Herefter spadseretur til vores nye "obligatoriske" besøg i "Bundespresseamt". Her har vi nu de seneste tre år fået sat stævne med lederen af Mindretalssekretariatet, Judith Scholze, i år ledsaget af en af sekretariatets medarbejdere, Madlena Kowar, der gav et indblik i det omfangsrige arbejde, Mindretalssekretariatet beskæftiger sig med i Berlin. Mindretalssekretariatet er en del af indenrigsministeriet og servicere Mindretalsrådet i Tyskland

MSPI

Dernæst fik gruppen en aktuel status mht. Minority SafePack-initiativet plus resultatet af afstemningen vedrørende initiativet i de tre delstater Slesvig-Holsten, Brandenburg og Sachsen, som gerne skal munde ud i at få mindretallene optaget i den tyske grundlov. Sidstnævnte initiativ manglede lige nogle få stemmer for at blive skubbet i den rigtige retning. SSW blev bedt om holde fokus på dette emne.

NDR

Ligeledes blev emnet: "manglende dansk" plus "mere frisisk" tv og radio i NDR diskuteret. Også her vil SSW tage affære og banke kraftige på radiatoråbningen i Slesvig-Holsten, så mindretallet får sine eftertragtede sendetider. Vi sagde tak til Judith og Madlena, begge fra det sorbiske mindretal - og lovede hinanden, at vi også fremover ville bakke op om hinandens opgaver. Tak til Jette Waldinger-Thiering for god karma - og til vores chauffør fra Bischoff, Renate Wolff. Ligeledes tak til alle deltagere i dette års studietur til Berlin: SSW... weil gemeinsam alles geht.

Bodo Neumann

FAMILIEFORESTILLING

Krudtkuglen Vitello kommer til Slesvig

Lørdag den 2. november inviterer SSF Kultur til en hylende sjov familieoplevelse i Slesvig med "Vitello". Musikforestillingen, der er lænet op ad Kim Fupz Aakesons børnebøger, byder på iørefaldende sange og skøre replikker. Aakesons Vitello-bøger hører til den mest populære danske børnelitteratur. Bøgerne bruges flittigt i de første klasser i folkeskolen - ligesom de er rigtigt populære børnebøger på biblioteket og som højtlesning hjemme. Vitello hedder Vitello, fordi mor har boet i Italien i to måneder, dengang hun var ung og vist også smuk. Nu bor mor i Danmark i et rækkehus ved siden af ringvejen, hvor der kører mange biler. I teaterforestillingen "Vitello" leder Vitello efter en far, han kan vise frem til sine irriterende venner, tvillingerne Max og Hasse og mægungen William. I sin søgen får han både en klam kæreste, møder en tunghør pølsemand og Gud. Og er

det i orden at have en papfar med en rød sportsvogn, når ens rigtige far er en superengel? Man kan sige meget om Vitello, men kedeligt bliver det aldrig. Vitello er nemlig ikke ret god til at kede sig, så han skal nok finde på noget - enten sammen med vennerne eller også bare sammen med sig selv. Der findes 14 bøger om krudtkuglen Vitello. Otte af disse er med i teaterforestillingen.

Familieforestilling: Vitello
Lørdag, 2.11.19, kl. 15
Slesvighus
Lolfod/ Lollfuß 89,
Slesvig/ Schleswig

Arrangør: Sydslesvigsk Forening
Billetter: www.ssf-billetten.de, 0461-14408125 - SSFs amtssekretariat - Aktivitetshuset - sh:z Ticketcenter - Reisebüro Peelwatt, begge FL - eller ved indgangen.

BLACK BOX DANCE COMPANY

Oplev kærligheden

Onsdag den 6. november kl. 20 på Slesvighus i Slesvig kan publikum møde det danske dansekompani Black Box Dance Company i en intim og hyggelig atmosfære i Slesvig. I stearinlysets skær berører, pirrer og vækker fire dansere tilskuernes nysgerrighed, for "Dancing Stories" har temaet "kærlighed".

SPISNING

Denne professionelle aften kan opgraderes med hygge, fingerfood og drikkevarer, som SSF Frederiksberg tilbyder fra kl. 18 i lillesalen. Teaterbilletten alene koster 10 euro, teaterbilletten + fingerfood mm. får man for 15 euro. Tilmelding til sidstnævnte senest mandag den 28. oktober hos Helga Light-Braun på 04621-37396 eller light-braun@web.de.

EN REJSE

Med uddrag fra anmelderroste forestillinger som Elsker dig for Evigt, Fear, 7Even, No Sex samt ny-koreograferede indslag, tager publikum igennem en rejse med danserne og oplever kærlighed i alle dens former og afskygninger gennem dansen.

Black Box Dance Company er Danmarks tredjestørste dansekompani og det eneste professionelle med base udenfor Københavnsområdet. Kompagniet består af professionelle dansere fra hele Europa med stærke tekniske, kunstneriske og performative evner. Fællesnævneren er, at de alle er i starten af deres karriere, har afsluttet deres formelle uddannelse og typisk har et par års erfaring som professionelle dansere. Kompagniet har siden sin grundlæggelse for fem år siden markeret sig som én af Danmarks førende aktører inden for dansefaget og vundet anerkendelse for sit arbejde nationalt og internationalt.

Dancing Stories - Kærlighed
Onsdag, 6.11. kl. 20
Slesvighus
Lolfod/ Lollfuß 89,
Slesvig/ Schleswig
Arrangør: Sydslesvigsk Forening.
Billetter: www.ssf-billetten.de, tlf. 0461-14408125 - SSFs amtssekretariat - Aktivitetshuset - sh:z Ticketcenter - begge FL - eller ved indgangen.

Kommentarer fra en læser

Om kristendom og Islam

For ca. et år siden, d. 27. 9. 2018, skrev vi her på Kirkesiden et par artikler om kristendom og islam. Det afstedkom et svar fra Aminah Tønnesen; forfatter, debattør og muslim. Af pladshensyn kan vi ikke bringe hele svaret, men har her udvalgt og kommenteret dele af det.

De oprindelige artikler var skrevet af medlem af Kirkesidens redaktion Ruben Fønsbo, præst i Lyksborg, og det er også ham der svarer på Aminahs kommentarer i det følgende.

Fotoet er fra www.aminatonnesen.dk.

Om Sharia

Citat fra Kirkesiden: 'Det hævdes fx at Sharia, islamisk lov, er i modstrid med demokratiet, og islams kvindesyn er også genstand for kritik.'

Aminah: Her kunne du godt nævne, at langt de fleste muslimer forstår noget ganske andet ved begrebet "sharia" end medier og politikere, der bruger ordet "sharia" som et skræmmebillede for, hvad der er i vente, hvor muslimer kommer i flertal. Man hævder, at der er tale om et fasttømret, middelalderligt og barbarisk strafferetsligt system – og udstiller dermed sin egen uvidenhed om sharia-begrebet. [...]

Sharia er islamisk lov baseret på forskrifterne i Koranen og Hadith (definition). Sharia udmønter sig i Fiqh; islamisk lovpraksis, dvs. menneskers tolkning af Sharia.

Ruben: Jeg er opmærksom på at Sharia som udgangspunkt blot betyder 'vej' eller 'sti'; altså den vej den rettroende skal følge. Det udmønter sig, som Aminah skriver, i lovpraksis, og uanset hvad langt de fleste mennesker forstår ved ordet, er der - fx i Iran og en lang række andre lande - regeringer som tolker

Sharia sådan at der er dødsstraf for at frafalde Islam. Der er også risiko for at blive stenet for hor, homoseksualitet og blasfemi i bl.a. Somalia, De Forenede Arabiske Emirater, Irak, Iran og flere andre lande som anser stening for at være en lovlig og retfærdig straf, og skal man kommentere både Sharia og kvindesyn, kan man blot pege på de adskillige tilfælde hvor kvinder, især i Iran, idømmes fængselsstraffe på mellem 10 og 24 år for ikke at bære hijab; det tørklæde der dækker kvindens hår. Sharia er i mange henseender i strid med både demokrati og basale menneskerettigheder, og Sharia er de facto ikke hvad et antal mennesker tænker, men hvad mennesker gør ud fra skrifterne.

Om Koranen og Jesus

Citat fra Kirkesiden: 'Med Koranen i hånden kan man nemlig fastslå at de kristne skrifter er sande og troværdige (hvilket implicit indebærer at udsagnet om Jesus som Guds søn er sandt), men samtidig hævder Koranen at Jesus IKKE er Guds søn. Da kun en af de to påstande kan være sand, kan Koranen ikke være ufejlbarlig.'

Aminah: Her glemmer du, at Koranen bør læses som en helhed (Surah 2:85), hvis forskellige passager forklarer og supplerer hinanden indbyrdes (39:23, 75:19). Derfor kaldes Koranen også "sin egen bedste fortolker". Ligeledes glemmer du de passager, der kundgør, at Koranen ikke kun bekræfter, men også ophæver nogle anvisninger og minder om ting, der er gået i glemmebogen.

At der i Sura 2:106 er tale om, at Koranen på nogle punkter ophæver tidligere åbenbarede forskrifter kan sammenlignes med, at Jesus i sin bjergprædiken i Det Nye Testamente (Matthæus kap. 5-7) ændrer flere af Det Gamle Testaments leveregler (om vrede, ægteskabsbrud, skilsmisse, fjendekærlighed, almisse, bøn etc.) ved at sige: "I har hørt, at der er sagt til de gamle ... men jeg siger jer ..."

Ruben: Uanset om man læser Koranen i sin helhed eller ej, siger den entydigt at Jesus ikke er Guds søn. Den siger også at Jesus ikke blev korsfæstet; Allah lod det bare se sådan ud. Dermed lægger Allah grunden for en falsk religion; nemlig kristendommen, som jo forkynder at Jesus, Guds søn, blev korsfæstet. Hvorfor åbenbarede han ikke bare sandheden for dem der var til stede i stedet for at føre dem bag lyset?

Med hensyn til Jesus og Bjergprædiken vs. Koranen er der den væsentlige forskel at Jesus ikke ophæver hvad der tidligere er sagt. Han skærper i stedet kravet, og i en positiv retning. Hvor de gamle sagde 'Du skal elske din næste og hade din fjende', sagde Jesus 'Elsk jeres fjender'. Her går Koranen ofte den anden vej; som fx når Sura 2.256 ('Der er ingen tvang i religionen') sættes ud af kraft af Sura 9.5 ('Når de fredhellige måneder er omme, skal I dræbe dem, der sætter andre ved Guds side, hvor som helst I finder dem'). Muslimske lærde har gennem tiden peget på et stort antal af disse ophævelser. Al-Suyuti nåede frem til 21 ændrede vers, mens Ibn 'Ata'iqi hævdede at tallet var 231 ophævede vers. Alene denne disput understreger også at Koranen modsiger sig selv på trods af egne udsagn om at være 'et skrift hvis tegn er entydige og derpå nøjagtigt fremlagt' (Sura 11.1). Ironisk nok tilføjer Sura 3.7 også at der i Koranen er 'både entydige vers [...] og andre som er flertydige'.

Om Bibelen

Citat fra Kirkesiden: 'Synet på Jesus som profet er lige så gammelt som Koranen, men tanken om de korrumperede bibeltekster er noget nyere. Den stammer fra 1064 hvor en filosof ved navn Ibn Hazm blev opmærksom på forskelle i Koranen og Bibelen; bl.a. i synet på om Jesus var profet eller Guds søn, og da Koranen hævder at være ufejlbarlig, måtte Bibelen være forfalsket.'

Aminah: Jøderne og de kristne tilhører Bogens folk (ahl al-kitab), og deres helligskrifter er en del af samme urvejledning, Bogens moder (umm al-kitab), som Koranen, der opfattes som Guds sidste vejledning og endelige autoritet for menneskene. Mange muslimer mener imidlertid, at Mosebøgerne og Jesus' Evangelium er blevet forfalskede. De bygger deres påstand på en række koranvers, der indeholder ordet tahrif, der både kan betyde "ændre indholdet" og "ændre betydningen", dvs. misfortolke. [...] Det var først ca. 350 år efter Profetens død, at Al-Muqaddasi (død 991) og efter ham andalusieren Ibn Hazm (død 1064), fremførte påstanden om, at jøderne havde ændret selve teksten – en påstand, der også i vore dage fremføres af mange på trods af, at Gud i Koranen opfordrer menneskene til at følge ordets bedste mening. Under alle omstændigheder, så forekommer det arabiske ord for forfalskning, tazwir, overhovedet ikke i teksten. Det kan da godt være, at "nyere forskning dokumenterer, at Bibelen ikke på noget tidspunkt er redigeret eller ændret"; men det er jo dog mennesker, der har valgt og vraget mellem de gamle skrifter og bestemt, hvilke der skulle henvises til stakken af apokryfe skrifter.

Ruben: Netop det at det er (mange) mennesker som har udvalgt de skrifter der siden blev kanoniseret som en del af Bibelen, taler for, og ikke imod. Skrifterne er udvalgt ud fra strenge kriterier og er nøje vurderet og overvejet. En tilsvarende udvælgelse er ikke sket i Islam. Her stammer alle skrifterne fra ét menneske, nemlig Muhammed, og mange af åbenbaringerne har rettet sig imod at løse personlige problemer for profeten; fx i spørgsmålet om antallet af hustruer eller i situationer hvor andre har anklaget Muhammed for at være besat.

Om islamisering af Europa

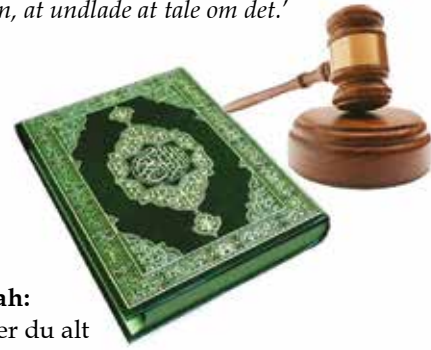
Citat fra Kirkesiden: 'Religionen og dens praksis er altså resultatet af en lang række faktorer, og da religion tilpasser sig sin omverden, vil religion som flyttes fra fx Mellemosten til Europa med tiden tilpasse sig den nye omverden. Der er således ingen grund til at frygte en snarlig islamisering af Europa.'

Aminah: Jeg giver dig fuldkommen ret; men hvorfor er det så, at ingen af dem, der igen og igen efterlyser reform af islam, bakker op om de progressive muslimers helt konkrete bidrag til en fornyelse af islam, men forbigår dem i tavshed? [...] Er det, fordi det i sidste ende er meget bekvemt at have en prygelknabe – i stedet for at skulle indrømme, at der faktisk er rigtig mange ligheder mellem jødedom, kristendom og islam?

Ruben: Nej, det er en konstatering af at der ikke finder en konkret eller formaliseret reform af Islam sted; kun lokale tilpasninger. Der er stemmer som taler for en reform, men et hyppigt modargument er at Islam ikke behøver en reform, for det er den perfekte religion, skænket af Allah og hans sidste sendebud. Sura 5.3 siger 'I dag har jeg fuldkomment jeres religion for jer og fuldbyrdet min nåde over jer'. Altså skal den ikke reformeres. Skulle den det, ville den jo ikke være fuldkommen. Hertil kan man indvende at religionen ER perfekt, men menneskers praksis af den er ikke. Desværre harmonerer det ikke med at Islams klogeste hoveder gennem generationer har tolket Islam og den praksis som troen udmønter sig i. Skal Islam reformeres, må det nødvendigvis ske indefra, for støtte udefra vil som blive opfattet som 'Vestens forsøg på at undergrave Islam'.

Forbrydelse og straf

Citat fra Kirkesiden: 'I lande hvor der ikke er dødsstraf (for at forlade islam), risikerer man fængsel eller piskning, og ofte afskæres man fra sin familie hvis man forlader sin religion. Blandt andet af disse grunde vælger mange muslimer som har mistet troen, at undlade at tale om det.'

Aminah: Også her er du alt for unuanceret: Selv meget konservative koranfortolkere medgiver, at der i Koranen ikke er sanktioner for det personlige frafald fra islam. Nogle mener dog, at hammeren falder, hvis den frafaldne efterfølgende aktivt bekæmper islam. Så bliver frafaldet til forræderi og straffes derefter.

På <http://apostasyandislam.blogspot.com/> findes en liste over 120 kendte tænkere, der op igennem historien har plæderet for trosfrihed – også for dem, der vil forlade islam. [...] En muslim, der skifter religion, bliver dog ofte socialt isoleret; men det er ikke så meget anderledes, end at nogle af de etniske danskere, der vælger at blive muslim, bliver erklæret uønskede i deres barndomshjem og må se deres fædre og/eller mødre arve blive reduceret til et strikt minimum.

Ruben: Ikke desto mindre er der i 16 muslimske lande dødsstraf for frafald. Det skyldes bl.a. at profeten ifølge Sahih al-Bukhari, forfatteren bag en beskrivelse af profetens sædvane (en såkaldt Hadith), sagde 'En muslim som bekender at ingen har ret til at blive tilbudt undtagen Allah, hans blod kan ikke udgydes undtagen i tre tilfælde: Som gengældelse for drab, når en gift person ulovligt har samleje, og når en vender sig fra Islam og forlader muslimerne.' Bukhari noterede sig også at 'Ali brændte nogle mennesker, og nyheden nåede frem til Ibn 'Abbas som sagde 'Havde jeg været i han sted, ville jeg ikke have brændt dem, for Profeten sagde 'Straf ikke nogen med Allahs straf.' Jeg ville uden tvivl have dræbt dem, for Profeten sagde 'Hvis nogen forkaster sin religion, så dræb ham.'

Der er også eksempler i Hadith på mennesker som frafalder troen, men slipper uden straf, og henrettelser på grund af frafald er heldigvis sjældne.

Foto: Deddy Yoga Pratama, Unsplash

ARRANGEMENTER

i Sydslesvig 2019/2020

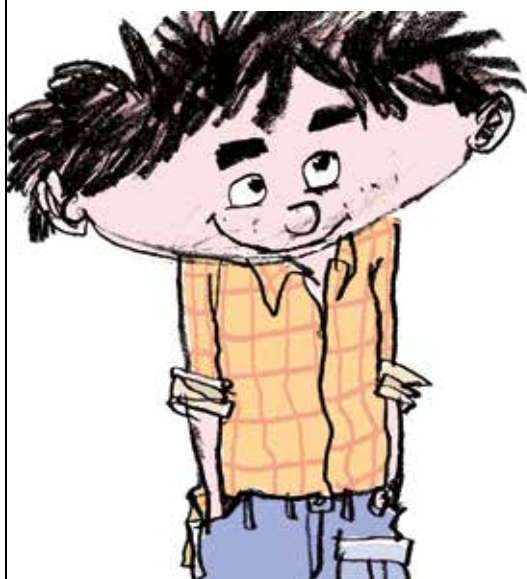
november

Sydslesvigsk Forening

KULTUR

Vitello Familieforestilling

Lørdag
02.11.2019 • 15:00

Slesvighus
Slesvig

Dancing Stories Kærlighed

Onsdag
06.11.2019 • 20:00

Slesvighus
Slesvig

Nancy Harms feat. Templeton/Earle/Rosendal

Fredag
08.11.2019 • 20:00

Flensborghus
Flensburg

Så længe mit hjerter slår

Søndag
17.11.2019 • 20:00

Stadttheater
Flensburg

folketeatret | turne

Birgitte Soojin and Friends

Birgitte Soojin
Janus Templeton
Nikolai Majland
Jakob Lind Lauritsen

Fredag
22.11.2019 • 20:00

Medborgerhuset
Egernførde

Dansk, danskere ...

Torsdag
28.11.2019 • 20:00

Flensborghus
Flensburg

VALDEMAR PUSTELNIK

Gospelgalla

Fredag
29.11.2019 • 20:00

Idrætshallen
Flensburg

A special holiday event with Árstíðir

Søndag
01.12.2019 • 20:00

Flensborghus
Flensburg

Billetter • Abo ssf-billetten.de + 49 (0)461 - 14408 125

SSFs sekretariat, Aktivitetshuset, sh:z Ticketcenter FL Nikolaistr. 7,
Reisebüro Peelwatt Marie-Curie-Ring 39 FL eller ved indgangen

